

U S N E S E N Í

Krajský soud v Brně ve veřejném zasedání konaném dne 20. září 2018 o odvolání obžalované **J.P., nar. XXXXX**, bytem XXXXX, proti rozsudku Okresního soudu v Třebíči ze dne 26. 3. 2018, č. j. 1 T 4/2018-348 rozhodl **takto**:

Podle § 256 trestního řádu se odvolání **zamítá**.

Odůvodnění

Napadeným rozsudkem byla obžalovaná uznána vinnou přečinem nebezpečného pronásledování podle § 354 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku (ad 1) a přečinem ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. b) trestního zákoníku (ad 2), a těchto přečinů se měla dopustit jednáním spočívajícím v tom že:

1)

a)

v době od listopadu 2013 do dubna 2015 dlouhodobě pronásledovala J. H., nar. XXXXX, zaměstnance XXXXX, a to tím způsobem, že mu v průběhu uvedené doby zaslala na jeho pracovní emailovou adresu celkem 11 nevyžádaných emailů, které nesouvisely s výkonem jeho povolání, v nichž ho oslovovala mimo jiné „nevážžený H.!“, „H.!“, „prašivej H.!“, přičemž dále mu v těchto zprávách psala, „že mu přeje vše zlé, hodně nemocí, ať se stane obětí autonehody a přijde o obě nohy, ať mu zemře někdo, koho má rád“ a podobně,

b)

v době od září 2014 nejméně do září 2016 dlouhodobě pronásledovala J. V., nar. XXXXX, zaměstnance XXXXX, a to tím způsobem, že mu zaslala na jeho pracovní emailovou adresu celkem 26 nevyžádaných emailů, které nesouvisely s výkonem jeho povolání, v nichž ho oslovovala mimo jiné „ty blbče“, „ty vole“ a „V.!“ a dále mu v těchto zprávách psala, „že mu přeje vše zlé, hodně nemocí, smrt, aby přišel o své děti, aby ho potkal úraz“ a podobně,

přičemž obsah těchto emailů je jednoznačně způsobilý k tomu, aby vzbudil v poškozených obavu o jejich život nebo zdraví nebo život a zdraví jejich blízkých,

2)

nejméně od roku 2010 do 20. 2. 2017 v XXXXX, kde v minulosti bydlela, a dále v místě svého současného bydliště v XXXXX

dlouhodobě ohrožovala rozumový, citový a mravní vývoj své nezletilé dcery K. P. nar. XXXXX, tím, že ji po celou dobu jejího života učí, v rozporu s jedním ze základních lidských práv, že všichni lidé jsou si rovni bez rozdílu národnosti, etnika, rasy, náboženství, třídních či jiných

Shodu s prvopisem potvrzuje Mgr. Eva Procházková

skupinových rozdílů, že lidé bez vysokoškolského vzdělání a děti a dospělí, kteří nastoupili na základní školu s odkladem nástupu, jsou „méněcenní, lidský odpad a že mají chcípnout“ a podobně, přičemž nezletilou rovněž opakovaně vyzývala, aby se takovýmto lidem posmívala, čímž vychovávala svou nezletilou dceru tak, že u ní hrozí, že i ona bude považovat ostatní osoby bez vysokoškolského vzdělání a osoby, které nastoupily na základní školu s odkladem, za méněcenné, a pokud nezletilá bude tento názor uplatňovat a prosazovat v běžném životě, bude se tím dopouštět jednání, které je v hrubém rozporu se zásadami morálky a kterým by mohla naplnit skutkovou podstatu různých přestupků či trestných činů.

Obžalované pak podle § 201 odst. 1 trestního zákoníku za použití § 43 odst. 1 trestního zákoníku byl uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání 11 měsíců, přičemž výkon trestu byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 24 měsíců a zároveň podle § 82 odst. 2 trestního zákoníku s odkazem na ustanovení § 48 odst. 4 písm. d) trestního zákoníku byla obžalované uložena přiměřená povinnost v průběhu zkušební doby podrobit se vhodnému programu psychologického poradenství.

Proti tomuto rozsudku podala obžalovaná odvolání, které také písemně odůvodnila. Obžalovaná především v otázce nebezpečného vyhrožování opakuje svou obhajobu, že její jednání nebylo takového rázu, aby splňovalo kvalifikaci trestného činu, poukazuje na to, že její výhrůžky by musely být konkrétní, dle vztahu k oběma osobám, tedy H. i VXXXXX v tom smyslu, že by snad ona sama jim měla způsobit újmu. Obžalovaná namítá, že ani přání smrti není trestné. Pokud jde o výchovu dcery, obžalovaná namítá, že mravní výchovu své dcery neohrožuje, nebylo to prokázáno, poukazuje na zprávy Základní školy v XXXXX, s tím, že tato škola podala vcelku kladné hodnocení a jediným negativem bylo zjištění, že se dcera chová ke spolužákům nadřazeně. Nicméně obžalovaná namítá, že ředitel uvedené školy jí ústně sdělil, že škola tím chtěla pouze sdělit, že se dcera vyvinula z tiché a zakřiknuté osobnosti v prvním ročníku v silnou osobnost se snahou se prosadit v kolektivu v pátém ročníku. Obžalovaná poukazuje na to, že policejní orgán však tuto zprávu přijal negativně, a v zásadě jí bylo sděleno, že dcera je taková povyšující se osoba jako ona sama, kdy obžalovaná ve svém odvolání použila i slovo „svině“. Pokud jde o nadřazené chování, obžalovaná namítá, že jde o subjektivní názor mladé učitelky, která převzala třídu na začátku čtvrtého ročníku, poukazuje na to, že dceřino hodnocení třídní učitelkou ve třetí třídě bylo zcela odlišné, nicméně názor této učitelky samosoudce vůbec nezajímal. Dále nesouhlasí s rozhodnutím podrobit se psychologické léčbě, poukazuje na to, že tato má smysl pouze tehdy, má-li člověk na ní sám zájem, poukazuje na to, že v roce 2002 navštívila pražského psychiatra, docenta H., který jí sdělil, že není duševně nemocná, jen svérázná osoba s vyhraněnými názory, které by neměla příliš prezentovat na veřejnosti. Obžalovaná poukazuje na to, že nemá sama pocit, že by jí její postoj k lidem bez vysokoškolského vzdělání nějak omezoval, domnívá se, že se její názor neliší příliš od názoru většiny společnosti. Dále poukazuje na to, že trestní stíhání vážně narušuje její vztahy s dcerou, která se začala měnit ve svém chování, začala odmítovat, být drzá, například i při připomínání školních povinností. Obžalovaná sice připouští, že změna chování dcery je bezpochyby spojená s nástupem puberty, nicméně přispěl patrně k tomu i výslech na policii. Pokud jde o ohrožování mravní výchovy, obžalovaná namítá, že své dceři doporučuje, aby si vybírala kamarády mezi dětmi s výborným prospěchem, a celoživotního partnera si jednou vybrala z řad vysokoškoláků, a má za to, že takové jednání nemůže být považováno za ohrožování mravní výchovy mládeže. Obžalovaná dále poukazuje na to, že záznam v trestním rejstříku by vážně ohrozil její uplatnění na trhu práce, poukazuje na svůj dosavadní život, kdy zůstala sama jako matka s malým dítětem, což ji omezovalo při hledání zaměstnání, nyní pracuje na dohodu u dvou zaměstnavatelů, a protože si hodlá hledat práci s lepším finančním ohodnocením, pak záznam by toto hledání značně zkomplikoval. Obžalovaná v odvolání navrhl, aby byla zproštěna obžaloby.

Shodu s prvopisem potvrzuje Mgr. Eva Procházková

V doplňku odvolání pak opakuje své námitky proti napadenému rozsudku, vytýká nesprávné hodnocení důkazů, opakuje nezáměr soudu o vyjádření třídní učitelky ze třetí třídy paní Mgr. V. a v zásadě již opakuje uplatněné námitky o tom, co jí bylo sděleno ředitelem Základní školy XXXXX.

Krajský soud v Brně jako soud odvolací přezkoumal podle § 254 odst. 1 trestního řádu zákonnost a odůvodněnost jen těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, odvolací soud přihlíží, jen pokud mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání. S ohledem na obsah podaného odvolání přezkoumal odvolací soud všechny výroky napadeného rozsudku a dospěl k následujícím závěrům.

Pokud jde o samotné námitky paní obžalované, pak tyto námitky směřují především do hodnocení důkazů, s výjimkou jediné skutečnosti, že vytýká nalézacímu soudu nepřihlednutí k vyjádření třídní učitelky Mgr. S. V., kdy paní obžalovaná také i navrhla, aby byla tato svědkyně vyslechnuta v odvolacím řízení.

Paní obžalovaná se k hlavnímu veřejnému zasedání nedostavila, bylo konáno v její nepřítomnosti, obhajoba předložila další listinné materiály, které se týkaly projednávané věci, předložila vyjádření Mgr. S. V., kdy uvedla, že s nezletilou dcerou obžalované se setkala pouze na jediný školní rok, a pak odešla do důchodu, uvedla, že nezletilá byla nadaná chytrá dívenka, vynikala rychlým a bystrým úsudkem, dobrou pamětí, přičemž ve vztahu k jejímu chování si nevzpomíná na žádné problémy a nezaznamenala žádné stopy nadřazeného chování. Dále pak slibuje, že její obhájce dodá zprávu o psychologickém vyšetření z 10. 5. 2012, potvrzení stávajících zaměstnavatelů paní obžalované, z nichž vyplývá její hodnocení při výkonu práce, a nebyly zjištěny u paní obžalované žádné negativní poznatky.

Vzhledem ke skutečnosti, že nebylo u veřejného zasedání trváno na osobním slyšení svědkyně V., nebylo také rozhodováno o zamítnutí tohoto důkazního návrhu, nicméně je třeba konstatovat, že výsledek svědkyně V. by oproti stávajícímu skutkovému stavu nepřinesl nové poznatky, týkající se zejména osoby nezletilé, a tedy chování obžalované u skutku pod bodem 2. I z vyjádření Mgr. V. vyplývá, že učila nezletilou dceru obžalované toliko jeden rok. Nezaznamenala žádné projevy nadřazeného chování. Pokud jde o další zprávu této základní školy, na kterou odkazuje ve svém odvolání paní obžalovaná, šlo o zprávu z 21. 5. 2016, a v této zprávě mimo jiné byla uvedena věta stran určitého nadřazeného chování, kdy pak toto sdělení bylo i přejato do usnesení o zahájení trestního stíhání. Nicméně i z této zprávy vyplývají další údaje týkající se nezletilé, a odvolací soud si dovolí poukázat na to, že jde v zásadě o komplexnější hodnocení, kdy základní škola sděluje, že během školní docházky, do níž nastoupila nezletilá K. předčasně, dosahuje výborných prospěchových výsledků, patří k nejlepším žákům ve třídě, je ctižádostivá a aktivní děvče, které již ve svém věku uvědoměle proklamuje dosažení vysokoškolského vzdělání a tendence k perfekcionismu. Dále bylo konstatováno, že jednání a chování žákyně v mezích kázeňských přestupků v třídním kolektivu se projevuje hlasitě a odhodlaně, chování ke spolužákům je nadřazené, dává najevo své názory a přesvědčení a spolužáci ji akceptují. Z hlediska obsahu tohoto důkazu by bylo vhodné přisvědčit námitkám paní obžalované, že se jedná veskrze o subjektivní hodnocení třídní učitelky, neboť je zde v podstatě velmi stručné hodnocení docházky nezletilé za určité období, a jediné negativum je právě ono chování ke spolužákům, které je hodnoceno jako nadřazené, nicméně je zde současně konstatováno, že její chování je v mezích kázeňských přestupků a spolužáci ji akceptují. Tedy je třeba konstatovat, že z tohoto hodnocení nelze dovodit Shodu s prvopisem potvrzuje Mgr. Eva Procházková

výrazné negativní hodnocení nezletilé K. a potažmo i chování paní obžalované. Ostatně pokud jde o skutková zjištění nalézacího soudu, tak ve vztahu ke skutku pod bodem 2 není podstatné zjištění, že paní obžalovaná upřednostňuje osoby s vysokoškolským vzděláním a v tomto směru také vede svoji nezletilou dceru, což tedy se projevuje i v rámci základní školní docházky, pak toto jednání samo o sobě trestné není, navíc vzhledem k výsledkům nezletilé jest nepochybné, že paní obžalovaná se své dceři náležitě věnuje v rámci přípravy na základní školu, při plnění domácích úkolů apod. Podstatné je pak zjištění, jakým způsobem paní obžalovaná hodnotí osoby bez vysokoškolského vzdělání, jak hodnotí děti, které nastoupily na základní školu s odkladem nástupu, kdy toto hodnocení je uvedeno ve výrokové části rozsudku, přičemž nelze přehlédnout zjištění, že obžalované také nezletilou v zásadě opakovaně vyzývala, aby se takovými lidem i posmívala a tedy vychovávala způsobem částečně negativním, právě ve vztahu k osobám, které nemají vysokoškolské vzdělání, případně k dětem, které nastoupí na základní školu s odkladem nástupu. Podstatné pro zjištění jednání paní obžalované jsou závěry znaleckého posudku, jak na ně odkazuje také nalézací soud, přičemž odvolací soud si dovolí rovněž na tyto závěry odkázat, přičemž nelze přehlédnout i možné důsledky vzhledem k výchově ze strany paní obžalované, tedy reálná hrozba extrapunitivních reakcí v podobě poruch chování, které by mohly mít po dobu konfliktu s okolím, resp. delikvence či agresivních projevů a antisociálních vztahů, pocitů nenávisti a odmítání. Je nepochybné, že další vývoj osobnosti poškozené nelze ani v dané fázi přesně specifikovat, přičemž nelze také přehlédnout i zjištění ohledně osoby paní obžalované, která již několik let se zabývá tématem nadřazenosti osob s vysokoškolským vzděláním nad lidmi bez takového vzdělání, také se vlastně již několik let zabývá otázkou odkladu školní docházky a to i u své dcery, ač ta byla vyřešena v roce 2012, a v zásadě opakuje své útoky k několika zaměstnancům pedagogicko psychologických poraden, porodnic, kdy v zásadě některé osoby považuje za škůdce ve vztahu ke své dceři, a ač byl splněn cíl obžalované, tedy nástup školní docházky před dosažením věku 6 let, tak na straně obžalované přetrvávají příznaky psychické poruchy spočívající v negativním vztahu k uvedeným osobám, které považuje za domnělé škůdce, rovněž i zde vychází v některých případech z nedostatku vysokoškolského vzdělání. I v tom je spatřována určitá hrozba negativního výchovného působení v budoucnu. Pokud jde o útoky pod bodem 1, pak nelze souhlasit s námitkou paní obžalované, že její jednání nemůže naplňovat znaky přečinu nebezpečného vyhrožování, neboť nelze přehlédnout dobu, po kterou zasílala maily jednak J.H., a jednak J.V., kdy v prvním případě šlo o 11 nevyžádaných mailů, ve druhém případě o 26 nevyžádaných mailů, přičemž šlo o opakovaná přání všeho zlého, hodně nemocí, smrti, přání smrti někomu koho má rád, případně smrti dětí apod., přičemž nejenom z hlediska délky, po kterou tyto maily byly zasílány, tak z hlediska obsahu a dopadu na tyto osoby podle názoru odvolacího soudu správně nalézací soud dovodil, že toto jednání paní obžalované bylo způsobilé vzbudit důvodnou obavu o život či zdraví, nebo o život a zdraví osob jim blízkých. Nalézací soud se pak zabýval otázkou uvedeného přečinu pod bodem 7. odůvodnění rozsudku, přičemž pokud jde o svědka V., pak tento se osobně i setkal s paní obžalovanou s tím, že toto osobní setkání v něm zanechalo poměrně hluboký dojem, kdy se obžalovaná dostala až do niterního výbuchu vzteku, a kdy měl obavu přímo z fyzického napadení své osoby, takže v důsledku toho i obsah emailových podání postupně v průběhu doby začal brát vážně. Pokud jde o svědka H., tento se sice osobně s paní obžalovanou nesešel, nicméně z vyjádření svědka J.V., svého spolupracovníka nabyl přesvědčení, že by k fyzickému ataku neměla obžalovaná nikdy daleko, a své emoce by tak mohla nechat „vybouchnout“. Oba poškození uvedli, že se chování paní obžalované jich dotýkalo zejména v psychické oblasti, svědek H. osobně paní obžalovanou neznal, proto nevěděl jaká konkrétní osoba je osobou paní obžalované, což se projevovalo i vzhledem k obsahu zasílaných emailů, a jednání paní obžalované tedy mělo jednoznačně dopad zejména v psychické oblasti, vzniku obav o zdraví osob blízkých. Z obsahu znaleckého posudku k osobě paní obžalované bylo zjištěno, že její osobnost je anomálně strukturovaná, egocentrická, neústupná, málo empatická, s přezíravým a odměřeným postojem k části sociální reality, rigidní, sniženě sebekritická. Obžalovaná je ve svých názorech neústupná a nepřístupná korektivním vlivům. Nicméně vzhledem k nadprůměrnému intelektu je však schopna

Shodu s prvopisem potvrzuje Mgr. Eva Procházková

své názory nedávat najevo, a zdržet se tak protispolečenského jednání. Vzhledem ke konstantní judikatuře ve vztahu k § 354 trestního zákoníku pak i odvolací soud dospěl k závěru, že jednání paní obžalované pod bodem 1 pak naplnilo znaky přečinu nebezpečného pronásledování ve smyslu § 354 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku, přičemž nebylo možno přisvědčit námitce paní obžalované v jejím odvolání, že se uvedeného činu mohla dopustit jen tehdy, pokud by byly její výhrůžky konkrétní, či pokud by například napsala „ať poškození zahynou pod koly auta, které bude sama řídit“, nebo kdyby například napsala „že do rána nežijí“ apod. s tím, že nebylo možno bez dalšího akceptovat ani názor paní obžalované, že přání smrti není trestné. V daném případě nešlo o jediné přání smrti, ale v podstatě ve všech nevyžádaných mailech se otázky ublížení uvedeným osobám projevují, včetně přání smrti a jiných těžkých následků, takže v daném případě nešlo o ojedinělý úkon, který by souvisel právě například s nevyřešenou či vyřešenou otázkou, zda dceři bude povolena základní školní docházka ještě před dosažením věku 6 let či nikoliv, neboť toho bylo dosaženo a v zásadě další útoky vůči osobám uvedeným pod bodem 1 již ztratily jakékoliv své opodstatnění, nešlo tedy o žádný jednorázový akt, ale úkony opakující se odpovídají závěrům znaleckého posudku. Odvolací soud tedy uzavírá, že nepovažuje námitky paní obžalované proti skutkovým zjištěním soudu nalézacího za důvodné, a rovněž tak právní kvalifikace skutku pod bodem 1 a 2 je plně v souladu s těmito skutkovými zjištěními a zákonem.

Pokud jde o uložený trest, pak trest odnětí svobody v trvání 11 měsíců nelze považovat za trest nepřiměřeně přísný, když podle § 201 odst. 3 trestního zákoníku byla paní obžalovaná ohrožena trestem na 6 měsíců – 5 let. Trest úhrnný za dva přečiny v trvání 11 měsíců, tedy blíže spodní hranici zákonné trestní sazby nelze považovat za trest nepřiměřeně přísný, bylo přihlédnuto ke skutečnosti, že paní obžalovaná je doposud osobou soudně netrestanou, nelze také přehlédnout zjištění, že na jedné straně se paní obžalovaná řádně stará o výchovu a výživu své nezletilé dcery, o čemž svědčí všechny zprávy základní školy, a ostatně i závěry znaleckého posudku, nicméně na straně druhé jsou zde přítomny prvky, které jsou uvedeny v bodě 2, a které nelze považovat za souladné zejména s obsahem zákona, tedy v daném případě míněno trestního zákona, neboť jak už bylo konstatováno, preference osob vysokoškolského vzdělání sama o sobě trestná není, nicméně v daném případě paní obžalovaná svou nezletilou dceru i učila, resp. jí sdělovala další názory na tyto osoby bez vysokoškolského vzdělání, nebo i na děti, které nastoupí na základní školu s odkladem nástupu a právě tato část výchovy byla tedy předmětem trestního řízení. Nalézací soud přihlédl tedy ke všem okolnostem, ať už polehčujícím či přitěžujícím, a odvolací soud se tak s uloženým výrokem o trestu ztotožnil. Byly splněny zákonné podmínky pro podmíněný odklad uloženého trestu odnětí svobody, délka zkušební doby v trvání 24 měsíců nemůže být označena za nepřiměřeně dlouhou, přičemž se odvolací soud neztotožnil s námitkou paní obžalované směřující do výroku, jímž jí byla uložena přiměřená povinnost v průběhu zkušební doby podrobit se vhodnému programu psychologického poradenství. V daném případě je třeba chápat tento výrok nikoliv výlučně ve vztahu k paní obžalované, její osobě, ale zejména k budoucí výchově nezletilé dcery, jak ostatně vyplývá ze závěrů znaleckého posudku.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem nebylo odvolání paní obžalované shledáno důvodným, a proto bylo podle § 256 trestního řádu zamítnuto.

Poučení o opravných prostředcích:

Proti tomuto rozhodnutí není řádný opravný prostředek přípustný, takže **rozhodnutí nabylo právní moci a je vykonatelné** (§ 139 odst. 1 písm. a), b)cc), § 140 odst. 1 trestního řádu).

Shodu s prvopisem potvrzuje Mgr. Eva Procházková

Lze však proti němu **podat dovolání** (§ 265a odst. 1,2 trestního řádu).

Dovolání mohou podat (§ 265d odst. 1 trestního řádu)

- nejvyšší státní zástupce, který je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch či v neprospěch obviněného (§ 265d odst. 1 písm. a), § 265f odst. 1 trestního řádu).
- obviněný pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno (§ 265d odst. 2 trestního řádu).
- je-li obviněný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, může i proti vůli obviněného za něho v jeho prospěch dovolání podat též zákonný zástupce i jeho obhájce.

Dovolání se podává u soudu, který rozhodl v I. stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje (§ 265e odst. 1 trestního řádu).

O dovolání **rozhoduje Nejvyšší soud České republiky** (§ 265c trestního řádu).

V dovolání, kromě obecných náležitostí uvedených v § 59 odst. 3 trestního řádu, **musí být uvedeno** (§ 265f odst. 1 trestního řádu)

- proti kterému rozhodnutí dovolání směřuje,
- který výrok, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je napadán,
- čeho se dovolatel domáhá,
- konkrétní návrh na rozhodnutí dovolacího soudu,
- odkaz na zákonná ustanovení § 265b odst. 1 písm. a)-l), nebo § 265b odst. 2 trestního řádu, o které se dovolání opírá.

Rozsah a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání (§ 265f odst. 2 trestního řádu).

Kdo podal **zcela bezvýsledně dovolání**, je povinen státu nahradit náklady řízení o tomto návrhu, a to paušální částkou, kterou stanoví ministerstvo spravedlnosti obecně závazným právním předpisem (§ 153 odst. 1 trestního řádu). Paušální částka nákladů v řízení o zcela bezvýsledně podaném dovolání činí **10.000,- Kč** (§ 3a vyhlášky č. 312/1995 Sb.).

Krajský soud v Brně
Dne 20. září 2018

JUDr. Halina Černá v. r.
předsedkyně senátu

Vypracoval: JUDr. Jaroslav Pálka v. r.
Shodu s prvopisem potvrzuje Mgr. Eva Procházková